

Typy okresů a příprava branců v Jednotném systému branné výchovy obyvatelstva ČSSR

XIV. sjezd KSČ vytyčil jako jeden z významných úkolů požadavek racionalizovat řízení společenských procesů. V našem případě to znamená racionalizovat řízení procesu přípravy branců, jako nedílnou součást realizace usnesení PUV KSČ ze dne 19. 3. 1971 o „Jednotném systému branné výchovy obyvatelstva ČSSR“ (dále JSBVO ČSSR).

Řešit tento náročný úkol můžeme postupně, po etapách. Svaz pro spolupráci s armádou nese hlavní odpovědnost za přípravu branců. Za tím účelem byla zpracována studie o typizaci okresů.

Stručná informace o obsahu studie může zajímat především pracovníky příslušných funkčních orgánů místních vojen-

ských správ a útvarů, které je řídí, i další soudruhy, kteří se tím či oním způsobem podílejí na zabezpečování úkolů v přípravě branců. V článku informujeme o hlavních úkolech a zásadách, podle nichž jsou okresy zařazovány do jednotlivých typových skupin.

Prvým bezprostředním ohlasem na experimentální zavedení typizace je posílení zájmu některých okresních výborů Svazarmu, na zařazení do vyšší typové skupiny, neboť z toho plynou určité výhody. To je ovšem možné jen za předpokladu, že zařadí do přípravy a vycvičí větší část z celkové populace odvedenců než dosud, což odpovídá duchu uvedeného dokumentu strany.

Základní cíl a hlavní úkoly typizace okresů

Základním cílem zařazování okresů do typových skupin je konkretizovat některé obecné požadavky vojenskopolitické linie strany na racionalizaci určitých stránek řízení společenského procesu přípravy branců.

Praktické uplatnění typizace okresů umožní postupně řešit tyto hlavní úkoly:

— objektivněji hodnotit výsledky dosahované jednotlivými okresy, kraji, národními republikami a celé ČSSR v přípravě branců,

— využít některých exaktních metod organizační a komunikační techniky,

— důsledněji realizovat požadavek komplexnosti a diferencovanosti řízení,

— upřesnit popis funkcí (rolí) řídicích článků a klasifikovat roli instruktorů pro přípravu branců a záloh OV Svazarmu, ke zkvalitnění organizace přípravy branců,

— rozpracovat otázky, které povedou k racionalizaci dalších stránek řízení procesu přípravy branců.

Objasněme stručně tyto úkoly.

1. Rozdělení okresů do srovnatelných skupin umožní objektivnější, konkrétnější, přesnější a efektivnější **vyhodnocování výsledků branné výchovy**, dosahovaných především na školách II. cyklu a přípravy branců ve Svazarmu na stupních okres, kraj a národní republiky.

Za prvé bude možné lépe řešit návaznost v branné výchově, v intencích hlavních složek branné výchovy, a to na základě měření a vyhodnocování výsledků předchozí branné výchovy, na nichž se podílí v první řadě škola, ale i další instituce a organizace u mužské části populace mládeže v duchu požadavků JSBVO ČSSR.

Za druhé bude možné měřit a vyhodnocovat kolik a jak bylo vykonáno na všech stupních řízení v přípravě branců ve Svazarmu po dobu jejich přípravy.

Tím získáme na kybernetickém principu zpětné vazby objektivnější a konkrétnější informace o povaze výsledků. To umožní praktické sociotechnické zásahy do procesu přípravy branců a zároveň podnítí výzkum k hledání odpovědí na další závažné otázky společenské praxe v této oblasti.

2. Typizace okresů umožní využít **některých exaktních metod, organizační, komunikační a výpočetní techniky** k rychlému získání informací o finalitě procesu přípravy branců.

Zatím se vyhodnocují výsledky na základě hlášení, výsledků závěrečného hodnocení, kontrolní činnosti atd. Typizace umožní zpracovat výsledky pomocí výběrového souboru. Reprezentativní vzorek by byl dvojí: celostátní a pro národní republiky, při čemž by zahrnoval dvě základní větve informačního toku. Objasněme blíže tento úkol.

Usnesení PÚV KSČ o Jednotném systému branné výchovy obyvatelstva stanoví podíl institucí a organizací zodpovídajících za brannou přípravu mládeže škol II. cyklu a přípravu branců. Svazarm zajišťuje výsledky předchozí etapy, dosažené v branné přípravě mládeže škol II. cyklu, protože na ni navazuje. Přitom musí respektovat finální požadavky armády na přípravu branců, neboť tuto přípravu dokončuje.

Potřebuje znát, v jaké podobě jsou zatím vytvořeny základní složky branné výchovy mládeže na budoucí roli vojáků, obránců socialistické vlasti.

Základní obsahové složky branné výchovy mužské části populace škol II. cyklu můžeme měřit na konci školní etapy branné přípravy. Bude možné zjišťovat dosažené výsledky jednotlivých složek,

např. odborné technické, tělesné nebo ideově politické složky branné výchovy. To vyhodnotily komise složené ze zodpovědných zástupců „předávající“ a „přebírající“ strany. Výsledky by byly zaneseny na děrné štítky. Na nich by byl zakódován i typ okresu. Tyto štítky by byly odeslány do centra, které by pomocí výpočetní techniky v maximálně krátké době vyhodnotilo dosažené výsledky z hlediska obsahu jednotlivých složek branné výchovy. Tím bychom zjistili, jaké jsou celkové výsledky i jaké jsou rozdíly ve výsledcích mezi jednotlivými typy okresů.

Hovoříme-li o centru, máme na mysli dvě ústředí. Příslušné funkční orgány ministerstva školství, které předávají mládež škol II. cyklu a centrální orgány Svazarmu, které přejímají odvedence k výcviku na sociální role branců. Na základě vyhodnocení může být poskytnuta informace podle principu zpětné vazby nižším orgánům o celkové charakteristice, jak byly dosaženy cíle v jednotlivých složkách branné výchovy. Školské orgány mohou vydat pokyny, které budou sledovat cíl lépe a komplexněji usilovat o jejich splnění v příštím roce v branné výchově na školách II. cyklu. Sekce branné přípravy FV Svazarmu může vydat pokyny, jejichž cílem je dosáhnout lepší návaznosti na předchozí etapu, neboť zná konkrétní podobu a stupeň připravenosti mládeže v oblasti jednotlivých základních složek branné výchovy.

Podobný mechanismus může být usku- tečněn na konci přípravy branců s tím, že přebírajícími jsou orgány vojenské správy, předávajícími, v rámci stanovené zodpovědnosti za určité složky branné výchovy mládeže, Svazarm. Na základě dosažených výsledků bychom mohli lokalizovat typy okresů, které dosahují v jednotlivých složkách branné výchovy stejné nebo rozdílné výsledky. Tím bychom získali možnost usilovat o poznání příčin rozdílných výsledků, popřípadě i zpřesnit dosavadní typizaci okresů.

Poznamenejme, že informační větve Svazarmu zahrnuje dvě části: jedna směřuje k federálnímu, druhá směřuje k národnímu centru. Tomu odpovídají dva výběrové soubory představované reprezentanty jednotlivých okresů k dosažení reprezentativnosti v rámci federace i národních republik. Reprezentativní soubor škol by se patrně poněkud lišil od souboru Svazarmu, neboť jej tvoří rozdílné typy škol.

3. Typizace umožní prohloubit a důsledněji realizovat **zásadu komplexnosti a zároveň diferencovanosti řízení procesu přípravy branců** na jednotlivých stupních

řízení — federace, národních republik, krajů i okresů Svazarmu z hlediska rozdílného zastoupení složek branné výchovy v programech školení jednotlivých skupin branců.

Je to možné proto, že typizace vychází z toho, jak jsou zastoupeny v příslušných lokalitách jednotlivé skupiny branců základní a odborné přípravy. Jednotlivé kraje se tedy liší tím, jaký typ okresu v nich převládá, respektive jakým souborem typů jsou tvořeny.

Nově ustavený krajský článek Svazarmu může být řízen národními orgány z hlediska diferenciace odbornosti i komplexnosti, podle toho jak jsou zastoupeny jednotlivé skupiny branců v jednotlivých krajích. Přitom respektuje požadavek komplexnosti řízení, která je vyjádřena v základních složkách branné výchovy, a promítá se v přípravě každé jednotlivé skupiny školených specialistů i skupiny základní přípravy, ovšem v rozdílných proporcích. Podobně je tomu ve vztahu krajského a okresního stupně řízení.

4. Typizace okresů dává možnost přesnějšího vymezení řídicích funkcí a **klasifikace rolí instruktorů pro přípravu branců a záloh.**

Jedním z požadavků linie XIV. sjezdu je pečovat o politický a odborný růst řídicích pracovníků různých stupňů řízení, včetně v našem případě okresu. Klasifikace rolí instruktorů má praktický i teoretický význam.

Jednotný systém branné výchovy obyvatelstva klade řadu nových požadavků na okresní článek řízení, zvláště na instruktory na okresech. V důsledku toho dochází a čím dále více bude docházet ke změnám v obsahu jejich činnosti.

Např. požadavek soustavného dvouletého působení na brance před nástupem vojenské služby podstatně zvyšuje nároky na činnost instruktorů na typech okresů č. 3, 4 a 5 na jejich řídicí a organizátorskou práci. V důsledku toho budou objektivně zatlačovány do pozadí některé jejich činnosti, které vykonávali doposud. Může docházet ke konfliktům, neboť se

změní proporce obsahu jejich funkční náplně.

Teoreticky můžeme, na základě klasifikace rolí instruktorů a jejich analýzy, předcházet zdroji konfliktů uvnitř jejich role a mezi nimi a rolemi jiných pracovníků na okrese. Pominout tuto stránku problematiky by mohlo mít vliv na zvýšení nežádoucí fluktuace těchto pracovníků. Vezmeme-li v úvahu nedostatek kádrů na jiných úsecích na okrese a jejich materiální a finanční podmínky, hrozí zvýšení fluktuace při necitlivém zavádění některých požadavků JSBVO ČSSR především u pracovníků vyšších typů okresů. Je známo, že konflikty uvnitř jakékoliv organizace ji vnitřně oslabují a působí negativně na charakter výsledků.

Na tyto stránky již reagují opatření, která jsou uskutečňována v souladu s procesem praktické realizace typizace.

5. Konečně typizace nám dává do budoucna možnost, na základě vyhodnocování výsledků, **klást a hledat odpověď na tyto otázky:**

— který typ či typy okresů dosahují nejvíce a nejlépe **cílů** vytyčených stránickými a státními orgány,

— jaké jsou **příčiny rozdílů ve výsledcích** jednotlivých typových skupin okresů,

— jaké jsou **příčiny rozdílů ve výsledcích dosahovaných jednotlivými typy**, ve které typové skupině je relativně nejvíce těch okresů, které dosahují nejlepších výsledků,

— jak se liší jednotlivé typy okresů z hlediska výsledků dosahovaných v **jednotlivých složkách branné výchovy branců**,

— typizace umožní i **srovnání rozdílů ve výsledcích uvnitř jednotlivých typových skupin** a tím nutně bude kladena otázka a hledáno řešení i této stránky problematiky.

Na základě těchto srovnání budeme moci poznávat, určit **objektivní i subjektivní činitele** ovlivňující výsledky přípravy branců. To umožní prakticky zasáhnout tak, aby byly překonány některé existující meze.

Klasifikační znaky a typizační stupnice k zařazování okresů do typových skupin

Základním východiskem návrhu zásad zařazování do typových skupin je hledisko, jak se jednotlivé okresy podílejí na přípravě branců. Tento sjednocující znak obsahuje tři stránky: velikost, složitost a společenský význam podílu jednotlivých okresů na celkovém úkolu přípravy branců podle JSBVO ČSSR.

Základ klasifikačních stupnic tvoří tři

znaky: 1. územně výrobní charakter okresu; 2. počet odborností a počet branců cvičených v odbornostech; 3. počet branců zařazených do základní přípravy (dále ZP). Tyto znaky jsou východiskem při tvorbě typů.

Klasifikační znaky tvoří soustavu, v níž význam jednotlivých znaků pro zařazování okresů je rozdílný. Větší význam

mají počet odborností a v nich školených branců a počet branců zařazených do základní přípravy.

Rozdělením znaků, zpravidla na 5 stupňů, získáme typizační stupnice, které jsou měřítkem, pomocí něhož zařazujeme jednotlivé okresy do určité typové skupiny.

Charakterizujeme stručně jednotlivé klasifikační znaky.

1. Územně výrobní charakter okresů

Územně výrobní charakter vyjadřuje jednak územní rozmístění, jednak politicko-ekonomickou závislost organizace přípravy branců.

Území je jedním ze znaků marxisticko-leninského vymezení státu. Tomu se dosti často rozumí pouze v tom smyslu, že území ohraničuje stát. Územní znak státu pojímá marxismus-leninismus rovněž ve smyslu vnitřního politicko-právního členění, které je závislé a vyrůstá z ekonomické základny společnosti. Pro náš případ je důležité právě toto hledisko. Ekonomická, územně výrobní závislost organizace přípravy branců nachází své vyjádření v politické závislosti na prvních místních politickém systému, jehož role se v duchu zásad usnesení PUV KSČ a JSBVO ČSSR podstatně zvýšila.

Územně výrobní charakter vázanosti přípravy branců můžeme vyjádřit ve čtyřstupňovém měřítku, které rozlišuje:

- a) průmyslové velkoměstské okresy — v podstatě se vztahují na Prahu, Brno a Bratislavu;
- b) převážně průmyslové okresy — převazuje průmysl nad zemědělstvím;
- c) průmyslové zemědělské okresy — jsou to okresy, kde nemůžeme hovořit o výrazné dominanci jednoho odvětví;
- d) převážně zemědělské okresy — převazuje zemědělství nad průmyslem.

V našem případě, kdy územně výrobní rozmístění přípravy branců se z roku na rok mění jen velmi málo, má tento znak menší význam. Použijeme jej jen v případě k vydělení okresů průmyslové velkoměstského charakteru. (Významná je tato klasifikace při výzkumu závislosti organizace přípravy branců na ekonomických strukturách.)

Význam tohoto kritéria se promítá do dvou znaků. Z nich významnější je „počet odborností a počet branců zařazených do odborného výcviku“. Tento znak vyjadřuje z hlediska náročnosti školení a výcviku podstatný zájem státu a armády. To přirozeně neznamená podcenění základní přípravy.

2. Počet odborností a počet branců zařazených do odborné přípravy

Východiskem jsou empirické údaje o rozmístění počtu odborností a počtech odborně cvičených branců v jednotlivých okresech. Na základě údajů z r. 1971 se nám tento znak projeví v měřítku národních republik a federace v organizaci Svazarmu takto:

ČSR: nejpočetněji jsou zastoupeny okresy, kde se školí 3, 4 a 5 odborností,

SSR: nejpočetněji jsou zastoupeny okresy, kde se školí 3 odbornosti,

ČSSR: v okresech, kde se školí 3, 4 a 5 specializací je úkol rozložen zhruba na čtvrtiny — 28,9 %, 26,3 % a 25 %. Tyto okresy představují 80 % okresů ČSSR.

Tyto skutečnosti se projeví při klasifikačních třídách, které musí vyjádřit základní proporce a tím to, co je společné i rozdílné jednotlivým okresům z hlediska počtu školených odborností.

Abychom omezili dříve v praxi používané jednostranné hledisko, které přehlíželo pouze k počtu odborností, zahrnuli jsme do klasifikačního znaku i počet branců školených v odbornostech.

Na základě propočtu a konstrukce několika variant, které měly co nejprůměrněji vyjádřit množství, kvalitu a společenský význam mároků na práci s jednou odborností, jsme dospěli k závěru:

1 odbornost	1 bod
75—100 branců školených v odbornostech	1 bod

Pro poměrně malé zkreslení, které je z části vyrovnáno pětistupňovou stupnicí a z důvodu snazší manipulace při tvorbě a práci se stupnicí jsme zaokrouhlili toto číslo na 100.

Poznámku si zasluhují dvě věci. Nezařazeny jsou tři okresy, které nedosahují minimálně bodové hodnoty a jsou natolik netypické, že jsme je nezařadili do typové skupiny číslo 1. Druhá poznámka se vztahuje k typu číslo 5, který zahrnuje tři lokality velkoměstského charakteru, které se podílejí relativně vysokým procentem školených branců na celkovém úkolu. Tyto okresní lokality mají specifický charakter sociálního prostředí velkoměst, proto jsme je vyčlenili jako samostatný typ.

3. Základní příprava a počty školených branců

Použijeme-li tento znak a rozložíme-li jej do stupnice, je nezbytné i v tomto případě respektovat empirická fakta jako výchozí základnu typizace. Na základě

údajů o počtech školených branců v jednotlivých okresech, bylo jejich rozložení v jednotlivých správních jednotkách v roce 1971 toto:

ČSR: Nejpočetnější je zastoupení okresů, kde se školí v základní přípravě 100 až 200 branců (24 okresů) a 200 až 300 branců (25 okresů), což představuje v podstatě $\frac{2}{3}$ počtu okresů ČSR;

SSR: Charakteristické je celkově rovnoměrnější rozložení počtu školených a větší zastoupení okresů ve skupině, kde se školí 700 až 900 branců.

ČSSR: Okresy, kde se školí 100 až 200 a 200 až 300 branců, představují přes 50 % okresů ČSSR.

Použili jsme stejné zásady bodového hodnocení jako v předchozím případě. ZPP pokládáme za jednu odbornost. Bodové ohodnocení je toto:

ZPP	1 bod
100 branců ZPO	1 bod

Pro dodržení pětistupňové stupnice jsme rozdělili okresy do 5 kategorií. Tím jsme získali přehled, jak je rozdělen podíl jednotlivých kategorií okresů na plnění úkolů v základní přípravě, jejíž význam je dán již samotnou velikostí této skupiny v celé populaci branců nastupujících každoročně do armády.

4. Sdružený typ

Dosavadní postup při klasifikaci vycházel z existence dvou velkých skupin školených branců: branců technických odborností a základní přípravy. Tím jsme obdrželi dvě alternativy členění okresů do typových skupin. Pro praktické účely i další teoretický výzkum je nezbytné vycházet z faktu, že reálně existují na jednotlivých okresech obě alternativy.

Sloučením obou alternativ v jedinou při zachování výhod obou dává možnost přistupovat k řízení okresů komplexně, jako k jednotným organickým celkům, které jsou diferencovány zároveň z hlediska řízení po linii odbornosti. Zatím je nebudeme převádět na společnou hodnotu a nazveme je „sdruženým typem“. Jde o to, aby „sdružený typ“, který spojuje, ale neslučuje, obě alternativy nezastřel, neznehledněl typizované okresy, ale vyjádřil jejich celistvost i diferencovanost a tím byl prakticky účelný pro řízení procesu přípravy branců. Účelné se jeví konstruovat „sdružený typ“ v podobě zlomku, kdy číslo v čitateli představuje typ podle odbornosti a číslo ve jmenovateli typ podle hlediska základní přípravy, např. 2/2. Sdružený typ v podobě tohoto výrazu nám poskytuje čtyři důležité informace:

— číslem v čitateli nás informuje o výši typové skupiny podle hlediska odbornosti a tím o závažnosti této stránky branného zájmu armády;

— zároveň nám podává informaci o velikosti a významu druhé školené skupiny zařazené do základní přípravy;

— rovněž nám sděluje, jaký je vztah mezi oběma skupinami na daném okrese, která převládá, z hlediska které skupiny se okres více či méně podílí na plnění přiděleného úkolu. Tím vidíme skladbu a charakter okresů, což je důležité zvláště pro republikový a krajský stupeň řízení;

— konečně nám podává informaci, že uvedený okres patří z hlediska odbornosti i ZP k nejpočetnější zastoupené skupině okresů, neboť k této skupině náleží v podstatě přes 50 % okresů. Dvojkový typ představuje „průměrný“ okres z hlediska podílu tohoto okresu na celkovém úkolu. Průměr podstatně ovlivňuje výsledky právě proto, že je nejpočetnější.

Doplníme-li typizaci okresů propočtem procentuálního rozložení celkového úkolu na okresy, kraje a republiky podle toho, jak se podílí na plnění celkového úkolu v odborné a základní přípravě, získáme tím plastický, názorný přehled (např. v podobě mapky nebo grafu) o rozmístění přípravy branců podle správních celků, což je důležité pro řídicí orgány všech stupňů.

Nový systém přípravy branců vyžaduje, aby se s branci pracovalo dva roky před nástupem do armády. Tím je zdůrazněn význam I. období, v němž převládá to, co je zatím běžně nazýváno všeobecnou přípravou.

Ne všechny okresy však mají kádrové, organizační a materiální podmínky k tomu, aby zahájily realizaci tohoto požadavku JSBVO ČSSR se stejnou požadovanou úrovní. Abychom získali přehled, ve kterých okresech již v určité formě je realizována i tato zásada, jeví se prospěšné, vyjádřit i tuto skutečnost. Je možné tak učinit tím, že do zlomku sdruženého typu zahrneme jako třetí čísla typovou skupinu, již se podílí okres na plnění této zásady JSBVO ČSSR.

5. Výsledný typ

Řekli jsme, že reálně se školí na okresech obě skupiny branců — „specialistů“ a ZP. Abychom mohli komplexně srovnávat okresy jako celky, převedeme oba klasifikační znaky na společnou hodnotu vyjádřenou součtem bodů obou alternativ. Konkrétní součet se řeší pomocí tabulek. Na základě empirických údajů jsme usilovali o to, aby zůstaly zachovány základní proporce zastoupení v obou alternativách.

Nezařadili jsme Prahu-město, která je natolik specifická, že bodovým rozsahem je nesrovnatelná s jakoukoliv jinou lokalitou.

Výsledný typ, sestavený podle hlediska počtu odborností a v nich cvičených branců a základní přípravy ve druhém období, v rámci ČSSR je zastoupen v jednotlivých typových skupinách takto: první a druhá skupina představuje okolo jedné

čtvrtiny okresů; podobně je tomu tak, sloučíme-li typové skupiny čtyři a pět. Třetí typová skupina je nejpočetnější, je v ní téměř polovina všech okresních lokalit. Zastoupení jednotlivých typů v krajích je rozdílné. To charakterizuje některé kraje tím, že v něm převládá určitá typová skupina, nebo je daný kraj charakteristický více méně rovnoměrným zastoupením dvou typových skupin a podobně.

Závěry

Dosud jsme pracovali v praxi i teorii s jakýmsi průměrným okresem, s okresem vůbec. To na jedné straně. Na druhé straně zhruba jsme dělili okresy na „malé“ a „velké“, popřípadě „průměrné“. Empirická varianta typologické metody jako nástroj poznání a změny, rozdělení okresy do několika skupin, zpřehlednila nám terén. Uprávnila měřítka, podle nichž můžeme jednotlivé okresy pokládat zhruba nejen za „malé“, „průměrné“ a „velké“, nýbrž zdůvodněně můžeme tvrdit, že okresy určité skupiny se z těchto nebo oněch hledisek shodují nebo liší.

Získali jsme možnost srovnávat, neboť základní výchozí podmínka, přidělený cíl a podíl okresu na plnění cíle organizace, je pro určitou kategorii, určitý typ okresu, v podstatě stejný a srovnatelný. Typy tak vyjadřují množství, kvalitu, náročnost a společenský význam podílu každého konkrétního okresu na celkovém úkolu organizace.

Je zřejmé, že „dvojkový typ“ je v obou případech — z hlediska odbornosti i ZP — nejčetnější. Představuje okolo poloviny všech okresů ČSSR. Spolu s „trojkovým typem“, který rovněž v obou alternativách členění zahrnuje pětinu všech okresů, představují okolo tří čtvrtin lokalit.

Právě tyto nejpočetnější typy okresů jsou významné. Určují celkově vysoký nebo nízký průměr výsledků. Významnost tedy nechápeme jako výlučnost, výjimečnost několika málo okresů na uspokojení branného zájmu státu na přípravě branců. Masa okresů je významná svou početní vahou při plnění tohoto branného zájmu státu ve svém celku i rozdílným zastoupením okresů jednotlivých typových skupin.

Využití typizace v praxi je podstatné pro konkrétní řídicí práci FV, ÚV národních organizací, KV Svazarmu především v těchto oblastech:

— při výběru a přípravě kádrů věnovat pozornost především okresům s vyšším počtem branců podle jednotlivých typů. Přitom bude přihlíženo k celkovému trendu populačního vývoje jednotlivých republik, krajů i okresů v tomto desetiletí;

— při perspektivním plánování rozvoje materiální a výcvikové základny zabezpečovat především okresy 3., 4. a 5. typu;

— celkovou kontrolní činnost a pomoc usměrňovat především ke krajům a okresům, které rozhodují o celkových výsledcích v přípravě branců;

— v systému hodnocení přihlížet k výsledkům srovnatelných typů okresů i mezi jednotlivými typy s konkrétním vyhodnocením metod při dosahování vyšších výsledků za stejné úrovně zabezpečení;

— brát v úvahu rozsah přípravy branců podle jednotlivých typů okresů při stanovení systemizace OV Svazarmu, náplně práce instruktorů pro přípravu branců i stanovení zásad odměňování.

Přesná evidence o rozložení úkolů v přípravě branců na jednotlivé republiky, kraje a okresy je nezbytným předpokladem objektivního zařazení okresů do typových skupin. Tento požadavek je důležitý pro vyhodnocování výsledků, kterých bylo dosaženo v jednotlivých typových skupinách na stupni kraj, národní republika a FV Svazarmu.

Zařazování konkrétních okresů do typových skupin se koná každoročně pomocí klasifikačních bodovacích tabulek a stanoveného metodického postupu.

Přístupovat ke známé skutečnosti z jiného zorného úhlu než dosud, v intencích požadavků linie strany, vyžaduje smysl pro nové a určité úsilí, aby se nová kvalita přístupu stala běžně využívanou v praktické práci i v dalším výzkumu.